Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
Kanton Sarajevo
Grad Sarajevo
OPĆINA CENTAR SARAJEVO
OPĆINSKI NAČELNIK

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE CENTAR SARAJEVO ZA 2016. - 2018. GODINU

Sarajevo, maj/svibanj 2015. godine

Uvod

U skladu sa Zakonom o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine (Službene novine FBiH,br. 102/13,9/14, 13/14, 8/15) pripremljen je Dokument okvirnog budžeta Općine Centar Sarajevo za period 2016.-2018. godina (DOB) koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine i predstavlja preliminarni nacrt budžeta Općine Centar Sarajevo za 2016. godinu sa početnim projekcijama budžeta za 2017. i 2018. godinu.

Cilj DOB-a je da postavi strateški okvir i gornje granice resursa unutar kojih bi trebalo pripremiti godišnji budžet te identificirati ključne budžetske opcije koje direktno utiču na mobilizaciju javnih resursa i njihovu raspodjelu u srednjoročnom ciklusu.

Zakonom o budžetima u Federaciji BiH uspostavljeno je srednjoročno planiranje kao kontinuiran proces koji počinje donošenjem smjernica ekonomske i fiskalne politike Vlade Federacije BiH u skladu sa kojim se projicira ekonomski i fiskalni položaj općine u trogodišnjem periodu, a završava odobrenim konačnim budžetom i procjenama za buduće dvije godine.

Navedene smjernice ekonomske i fiskalne politike za trogodišnji period, kao osnova za pripremu DOB-a u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, treba da sadrže strateške ciljeve i pokazatelje ekonomske i fiskalne politike, osnovne makroekonomske pokazatelje, pretpostavke društvenog i privrednog razvoja, procjene prihoda budžeta te promjene javnog duga i strategiju upravljanja javnim dugom.

Također, Zakonom o budžetima u FBiH propisan je budžetski kalendar kojim su utvrđeni krajnji rokovi za svaku fazu budžetskog planiranja i kojim je predviđeno da DOB, kao jedinstven dokument, vlada odnosno načelnik razmatra i usvaja do 30. juna tekuće godine.

Teškoće za primjenu ovako definisanih zakonskih odredbi predstavljaju činjenice da su definisane iste procedure i rokovi za pripremu budžetskih dokumenata za sve nivoe vlasti, da se u pripremi navedenih dokumenata treba bazirati na smjernicama ekonomske i fiskalne politike viših nivoa vlasti u čijoj je nadležnosti donošenje poreskih propisa i vođenje makroekonomske politike, a koje općine nemaju u periodu pripreme svojih budžetskih dokumenata jer u skladu sa budžetskim kalendarom trebaju biti donešene i usvojene do 31.maja tekuće godine, odnosno činjenica da se dostavljene smjernice Kantona Sarajevo odnose isključivo na instrukcije za pripremu tabela pregleda prioriteta budžetskih korisnika ne uvažavajući specifičan status općina u Kantonu Sarajevo u odnosu na druge budžetske korisnike.

Imajući u vidu navedeno, srednjoročne makroekonomske prognoze u Dokumentu okvirnog budžeta Općine Centar Sarajevo za period 2016.-2018. godine baziraju se na trenutno dostupnim elektronskim verzijama slijedećih dokumenata:

- Informacija o perspektivama 2015.-2018. (Vijeće ministara BiH, Direkcija za ekonomsko planiranje, april 2015. godine);
- Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika u Bosni i Hercegovini (Fiskalno vijeće Bosne i Hercegovine, juli 2014. godine);
- Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2015.-2017. godine (Federalno ministarstvo finansija, maj 2014. godine);
- Dokument okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2015.-2017. godina (Sarajevo, juni 2014. godine);
- Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2015.-2017. (Sarajevo, 2014. godine)

- projekcije prihoda od indirektnih poreza u periodu 2014.-2017. godine objavljenim od strane Odjeljenja za makroekonomsku analizu Uprave za indirektno oporezivanje (bilten OMA, broj 112/113 za decembar 2014. godine)
- statistički podaci objavljeni u Statističkom godišnjaku Federacije Bosne i Hercegovine 2014. (Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, 2014. godine) i Mjesečnom statističkom pregledu Federacije Bosne i Hercegovine po kantonima (Federalni zavod za statistiku, Sarajevo, 2014. godine);
- Statistički bilten Kantona Sarajevo za mart 2015. godine (Zavod za informatiku i statistiku Kantona Sarajevo, april 2015. godine);

Specifičnosti lokalnog razvoja, ocjena stanja i vizija razvoja općine Centar Sarajevo definisani u Strategiji razvoja općine Centar Sarajevo do 2015. godine korišteni su i za naredne godine imajući u vidu da je tek pokrenuta procedura pripreme Strategije razvoja općine Centar Sarajevo za period 2016.-2022. koja bi trebala biti okončana u aprilu naredne godine.

S obzirom na to da za 2018. godinu nemamo konačne procjene utvrđene smjernicama ekonomske i fiskalne politike, podaci u DOB-u su pripremljeni u skladu sa očekivanim općim i ekonomskim kretanjima.

Također, potrebno je imati u vidu da DOB kao okvirni dokument za donošenje Budžeta predstavlja osnovu za planiranje jednogodišnjeg budžeta i nije limitirajući faktor planiranja prihoda i izdataka prilikom donošenja dokumenata Budžeta, ali treba predstavljati gornju granicu rashoda za trogodišnji period prilikom pripreme budžetskih zahtjeva iako je skoro nemoguće postići identične vrijednosti projicirane DOB-om i nacrtom, odnosno prijedlogom budžeta.

Srednjoročna makroekonomska prognoza i fiskalna strategija Bosne i Hercegovine, Federacije BiH i Kantona Sarajevo

Analiza kretanja ekonomskih trendova Bosne i Hercegovine, uzimajući u obzir međunarodne faktore, rezultirala je pokazateljima u slijedećim oblastima:[1]

- ekonomski rast: očekuje se postepeno poboljšanje eksternog okruženja uz stabilizaciju svjetskih cijena i jačanje ekonomskog rasta u BiH što će osigurati značajan rast izvoza i domaće tražnje i zaustaviti deflaciju uz procjenu da se neće desiti elementarne nepogode; očekivane stope rasta su 2,6% (2015. godina); 3,2% (2016.godina); 3,6% (2007. godina); 4,4% (2018. godina);
- industrijska proizvodnja: nakon stagnacije u 2014. godini kao posljedice izrazito teških uslova poslovanja zbog proglašenog stanja elementarne nepogode, očekuje se rast 4,8% (2015. godine), 5,4% (2016. godine); 5,7% (2017. godine) i 6% (2018. godine) uz ključnu ulogu energetskog sektora (pokretanje novih proizvodnih kapaciteta) i prerađivačke industrije koja čini 2/3 industrijske proizvodnje i u velikoj mjeri je izvozno orijentisana;
- tržište rada: očekivana je postepena stabilizacija uz pretpostavljeni rast BDP-a i smanjenje stope nezaposlenosti uz rizik koji se bazira na nivou potražnje, investicija i obim trgovine u BiH i Evropskoj uniji; procjene stope rasta prosječne plate u BiH iznose 0,5% (2015./2014.); 1,5% (2016./2015.); 1,9% (2017./2016.); 2,1%

[1] izvodi iz Informacije o perspektivama 2015.-2018. godine (Vijeće ministara, Direkcija za ekonomsko planiranje, april, 2015. godine)

(2018./2017.) dok je procjena povećanja broja zaposlenih 1,7% (2015./2014.), 1,8% (2016./2015.), 2% (2017./2016.), 2,1% (2018./2017.);

- cijene: ne očekuje se značajan rast opšteg nivoa cijena uz brojne eksterne rizike (cijene nafte i hrane) i domaće rizike (cijene komunalija); predviđene stope rasta iznose 0,2% (2015./2014.), 1,00% (2016./2015.), 1,3% (2017./2016.), 1,5% (2018./2017.)
- monetarni sektor: očekuje se i dalje rast depozita (prije svega od strane stanovništva) i deviznih rezervi (zbog priliva po stand-by aranžmanu, inozemnih zaduživanja), ali sporiji u odnosu na 2014. godinu;
- bankarski sektor: očekivani rasta potražnje, industrijske proizvodnje i investicija trebao bi se pozitivno odraziti i na rast kredita (5%-6%) i depozita (6%-8%).
- vanjska trgovina: povoljnije međunarodno poslovno okruženje, oporavak vanjskotrgovinske robne razmjene i industrijske proizvodnje trebalo bi rezultirati realnim povećanjem i izvoza i uvoza uz smanjenje vanjskotrgovinskog deficita i boljom pokrivenošću uvoza izvozom;
- strana direkna ulaganja: u skladu sa očekivanim pozitivnim trendovima očekivana direktna strana ulaganja bi treba biti 880-940 miliona KM (2015. godine); 980-1080 miliona KM (2016. godine), 940-1040 miliona KM (2017. godine) i 910-1010 miliona KM (2018. godine).

Navedene makroekonomske projekcije u skladu su i sa projekcijama utvrđenim Globalnim okvirom fiskalnog bilansa i politika u Bosni Hercegovini 2015.-2017. godini donesenim od strane Fiskalnog vijeća Bosne i Hercegovine, ali uz djelimično opreznije prognoze vrijednosti relativnih pokazatelja.

Revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza za period 2015.-2017. godine (alternativni scenario) iz oktobra 2014. godine daju se u slijedećoj tabeli:[2]

	izvršenje	Projekcije u mil.KM				projekcije			
Vrsta prihoda (neto)	2013.	2014.	2015.	2016.	2017.	2014.	2015.	2016.	2017.
PDV	3.102,9	3.173,3	3.216,7	3.262,0	3.328,4	2,3%	1,4%	1,4%	2,0%
Trošarine	1.267,1	1.293,1	1.313,3	1.329,2	1.349,1	2,1%	1,6%	1,2%	1,5%
Carine	211,0	229,1	235,4	242,4	251,2	8,6%	2,8%	2,9%	3,6%
Putarina	285,3	293,2	297,0	305,0	314,8	2,8%	1,3%	2,7%	3,2%
Ostalo	19,9	20,5	20,7	20,9	21,1	3,4%	0,9%	0,9%	0,9%
UKUPNO	4.886,2	5.009,2	5.083,2	5.159,5	5.264,5	2,5%	1,5%	1,5%	2,0%
Putarina (0,10 KM/l)	-114,0	-117,3	-118,38	-122,0	-125,9	2,8%	1,3%	2,7%	3,2%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	4.772,2	4.891,9	4.964,4	5.037,5	5.138,6	2,5%	1,5%	1,5%	2,0%

Navedene projekcije, koje su dostavljene općinama i od strane Federalnog ministarstva finansija osnov su i za revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza za Kanton Sarajevo i općine u Kantonu Sarajevo uz eventualne rizike ostvarenja projiciranih prihoda (odstupanje od predviđenog ekonomskog rasta, nepredviđene promjene poreskih politika zbog odsustva stabilnih koeficijenata raspodjele indirektnih poreza i njihovih nepredviđenih

[2] OMA bilten (novembar/decembar 2014. godine)

promjena, makroekonomskih pretpostavki, razvoj drugih događaja kao što je promjena nivoa zaduženosti, rad porezne administracije)[3]:

INDIREKTNI POREZI	IZVRŠENJE	PROJEKCIJE		
	2014.	2015.	2016.	2017.
Kanton Sarajevo ukupno	361.304.273	386.979.584	382.640.174	378.093.908
Kanton	329.227.578	352.623.428	348.669.272	344.526.625
Hadžići	2.819.639	3.020.011	2.986.146	2.950.667
Ilidža	4.145.251	4.439.824	4.390.038	4.337.879
Ilijaš	2.643.156	2.830.986	2.799.241	2.765.982
Sarajevo – Novi Grad	7.812.368	8.367.537	8.273.707	8.175.404
Sarajevo – Stari Grad	2.523.453	2.702.777	2.672.469	2.640.717
Sarajevo - Centar	4.229.463	4.530.020	4.479.223	4.426.004
Sarajevo – Novo Sarajevo	4.474.511	4.792.483	4.738.742	4.682.440
Trnovo	989.590	1.059.913	1.048.028	1.035.576
Vogošća	2.439.264	2.612.605	2.583.308	2.552.615
Općine Kantona Sarajevo	32.076.695	34.356.156	33.970.902	33.567.283

U Dokumentu okvirnog budžeta Federacije BiH za period 2015.-2017. godine, kao ciljevi ekonomske politike u narednom periodu definisani su očuvanje makroekonomske stabilnosti uz usvajanje politika za rješavanje fiskalnog debalansa i jačanje finansijskog sektora te se u tom smislu navodi da je neophodno[4]:

- ojačati fiskalnu politiku i poboljšati srednjoročnu fiskalnu održivost kako bi se smanjile potrebe vlade za finansiranjem iz stranog ili domaćeg bankarskog sektora
- provesti dogovorene fiskalne reforme
- poduzeti strukturalne fiskalne reforme koje će očuvati konkurentnost kroz preusmjeravanje javne potrošnje na kapitalne investicije i razvojnu potrošnju

U okviru cilja makroekonomske stabilnosti u Federaciji BiH i podcilja razvoja javnih finansija, koji su navedeni u Smjernicama ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2015.-2017. godine[5], navode se:

- blagi fiskalni deficit (relativno smanjenje javnih rashoda, posebno tekuće javne potrošnje, povećanje investicija iz budžeta i Razvojne banke, nastavak privatizacije državne imovine),
- jačanje fiskalnog upravljanja (harmoniziranje i koordiniranje procesa budžetiranja, usklađenje fiskalne statistike sa međunarodnim standardima, osiguranje budžetske podrške za ispunjenje uslova evropskog partnerstva i euroatlantskih integracija, osiguranje limitiranja budžeta vlada na svim nivoima FBiH prihodima od indirektnih poreza poslije 2011. godine).

U skladi sa navedenim, fiskalna politika usmjerena je na postizanje stabilnog i održivog budžetskog sistema u FBiH što podrazumijeva nastavak aktivnosti na efikasnijem upravljanju javnim prihodima, provođenje restriktivne javne potrošnje, povećanje budžetske discipline i fiskalne odgovornosti, provođenje strukturalnih reformi s ciljem poboljšanja ambijenta za poslovanje privrednih subjekata i iznalaženju rješenja za smanjenje opterećenje poslodavaca uz postojanje fiskalne održivosti vanbudžetskih fondova i time stvoriti uslove ubrzanog privrednog rasta.

[3] Revidirane projekcije prihoda od indirektnih poreza za kantone i općine kantona za 2014. i projekcija za period 2015.-2017. godina (Federalno ministarstvo finansija, broj 05-14-6398/14 od 22.10.2014. godine)
[4] Dokument okvirnog budžeta Federacije Bosne i Hercegovine, za period 2015.-2017. godina, juni 2014. godine
[5] Smjernice ekonomske i fiskalne politike Federacije BiH za period 2015.-2017. godine (Federalno ministarstvo finansija, maj 2014. godine)

Nastavak navedene politike restriktivne budžetske potrošnje uključuje:

- ograničavanje rasta zapošljavanja, troškova plaća i naknada
- ograničavanje rasta i veću kontrolu utroška sredstava za materijal i usluge
- restriktivno planiranje i veću kontrolu tekućih i kapitalnih transfera
- realno planiranje nabavke stalnih sredstava

Makroekonomski pokazatelji i prognoze kretanja u realnom sektoru Federacije BiH za period 2015.-2017. godine navedeni u Smjernicama i DOB-u FBiH za posmatrani period su:

- nominalni rast BDP-a: 5,7% (2015. godine); 5,9% (2016. godine) i 6,6% (2017. godine);
- realni rast BDP-a: 3,4% (2015. godine); 4,3% (2016. godine) i 4,6% (2017. godine);
- rast industrijske proizvodnje koji će dovesti do povećanja bilansa vanjskotrgovinske razmjene i povećanja stabilnosti ekonomije u FBiH
- povećanje stope zaposlenih u FBiH od 1,6% (2016. godina), i 1,7% (2017. godina) u odnosu na prethodne godine i prosječne neto plaće za 2,9% (2016. godina) i 3,2% (2017. godina)
- rast nivoa cijena koji bi se trebao zadržati 1 do 1,2% u periodu 2016.-2017. godine
- pozitivan učinak privrednih aktivnosti na razvoj monetarnog sektora uz dalji nastavak rasta depozita i gotovine izvan banaka, pa bi se stopa rasta monetarnih agregata trebala kretati u rasponu od 5,5% do 7% godišnje u odnosu na prethodne godine;

Rizici ostvarenja navedenih projekcija ekonomskog rasta odnose se na stabilnost i očekivani rast u vanjskom okruženju, kao i političku stabilnost, odgovornost, stručnost, upravljanje procesima unutar Federacije koji zahtjeva mobilnost svih nivoa vlasti, institucija i uposlenika na ostvarenju strateških ciljeva i mjera u srednjoročnom periodu, odnosno činjenicu da je Evropska komisija navela da je projicirani rast moguće ostvariti ako se provedu strukturne reforme.

Javni rashodi u DOB-u FBiH projicirani su na nivou od 7% BDP-a FBIH u 2016. godini i 6,4% BDP-a u FBIH u 2017. godini.

U okviru projekcije javnih prihoda za period 2015.-2017. godine u Smjernicama i DOB-u FBiH za period 2015.-2017. godine je projicirano povećanje prihoda od indirektnih poreza, ali s obzirom na to da dio koji ostaje na raspolaganju Vladi FBiH nakon izdvajanja dijela prihoda za otplatu vanjskog duga ostaje u gotovo nepromijenjenom iznosu, projekcije prihoda po ovom osnovu se smanjuju u 2017. godini u odnosu na 2015. godinu.
Za porez na dobit projicirano je povećanje u 2017. godini u odnosu na 2015. godinu, a za isti period je kod neporeskih prihoda projiciran rast u svim kategorijama pri čemu treba uzeti u obzir mogućnost realizacije određenih planiranih aktivnosti od kojih ovisi ostvarenje prihoda od dividende koju uplaćuju javna preduzeća u vlasništvu FBiH, a koja predstavlja najveći prihod u ovoj kategoriji. Također, ovakva projekcija uslovljena je i provođenjem strateških opredjeljenja i operativnih planova te unapređenjem konkurentnosti privrede.
Također predviđa se rast prihoda od poreza na dohodak i to 4,2% u 2016. godini i 4,5% u 2017. godini, kao i poreza na imovinu za koje se očekuje rast prosječno 4% u narednom periodu.
U okviru prihoda koji su na raspolaganju kantonima i općinama, za porezne prihode očekuje se povećanje za 1% u naredne dvije godine, dok je očekivani rast neporeskih prihoda oko 3%.
Rizici za navedene projekcije mogu biti u usporavanju predviđenog ekonomskog rasta, nepredviđenim promjenama poreske politike i makroekonomskim pretpostavkama te razvoju drugih događaja (zaduženost i sl.).

Također, prilikom analize navedenih projekcija, treba imati u vidu i aktivnosti i obaveze koje su preuzete iz Pisma namjene koje je Bosna i Hercegovina potpisala sa MMF, koji su obrazloženi u DOB-u FBiH, a koje se odnose na:

- poboljšanje naplate poreskih prihoda uz modernizaciju i poboljšanje koordinacije poreskih uprava i Uprave za indirektno oporezivanje i promoviranje dobrovoljnog poštivanja poreskih propisa,
- iznalaženje rješenja za smanjenje opterećenja poslodavaca s ciljem stimulisanja rasta stope zaposlenosti uz održavanje stabilnosti vanbudžetskih fondova,
- izmjene Zakona o porezu na dohodak FBiH s ciljem smanjenja doprinosa na plaću, a proširenjem porezne osnovice kod utvrđivanja neoporezivog iznosa za naknade po osnovu toplog obroka u visini do 1% dnevno u odnosu na prosječno isplaćenu plaću u FBiH sa maksimalnim neoporezivim iznosom do 50% prosječne plaće u FBiH,
- donošenje novog Zakona o porezu na dobit s ciljem zaštite poreske osnovice,
- racionalizacija sistema neporeskih prihoda sa prijedlogom mjera za smanjenje parafiskalnih opterećenja,
- provođenje projekta pojednostavljenja plaćanja javnih prihoda s ciljem stvaranja povoljnog poslovnog okruženja,
- povećanje likvidnosti obveznika implementacijom Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o visini stope zatezne kamate,
- zakonskim uređenjem oblasti igara na sreću
- potpunu primjenu Zakona o fiskalnim sistemima koja će osigurati nastavak discipline u obračunavanju, prijavljivanju i plaćanju poreskih obaveza,
- pojačanu inspekcijsku kontrolu velikih i profitabilnih poreskih obveznika,
- donošenje novog Zakona o pripadnosti javnih prihoda u FBiH nakon objavljivanja rezultata popisa stanovništva s obzirom na to da je prošlogodišnjim izmjenama navedenog propisa uvedeno samo prelazno rješenje s ciljem pravednije horizontalne raspodjele.

U Smjernicama i DOB-u je navedena i projekcija javne potrošnje za period 2015.-2017. godine kojom je projicirano smanjenje javnih rashoda i izdataka za 3,2% u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu, što predstavlja 6,28% projiciranog realnog BDP-a za FBIH u 2016. godini. U 2017. godini projicirano je dalje smanjenje javnih rashoda u odnosu na 2016. godinu za 2,03% što je na nivou 5,8% projiciranog realnog BDP u FBIH za 2017. godinu.

Procjena rashoda prema ekonomskoj klasifikaciji, prikazana kao index promjene u uporednim godinama daje se u slijedećoj tabeli:

	plate, naknade, doprinosi	izdaci za materijal, usluge	transferi	izdaci za kamate	tekuća rezerva	nabavka stalnih sredstava	pozajmljivanje i učešće u dionicama	otplate dugova primljenih kroz Državu	vanjske otplate	otplate domaćeg pozajmljivanja	otplate domaćeg duga	ukupno
2015./ 2014.	101,43	107,58	97,12	122,63	55,62	250,88	65,86	67,05	95,49	206,38	93,7	103,83
2016/ 2015.	98,48	103,15	97,92	104,02	100	44,75	96,89	122,9	100	91,95	111,93	100,64
2017./ 2016.	100,45	91,9	99,02	87,04	100	113,95	93	126,4	109,62	102,25	26,65	98,32

Projekcija ukupne javne potrošnje, koja pored javnih rashoda i izdataka uključuje i otplate dugova, pozajmljivanje i kamate za 2015. godinu manja je za 9,49% u odnosu na 2014. godinu, za 6,69% u 2016. godini u odnosu na 2015. godinu te za 0,37% u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu.
Projicirano smanjenje javne potrošnje rezultat je smanjenja planiranih i projiciranih rashoda i izdataka u okviru većine kategorija javnih rashoda (bruto plate, naknade i doprinosi za koje se predviđa neznatan rast u 2017. godini samo po osnovu uvećanja izdataka za radni staž, izdaci za materijal i usluge za koje je u 2016. i 2017. godini projicirano povećanje za 1,5% u odnosu na 2015. godinu, tekući i kapitalni transferi za koje je predviđeno povećanje u 2015. godini, a zatim smanjenje u 2016. i 2017. godini, izdaci za kapitalnu potrošnju koji su manji u svim godinama, izdaci za otplate dugova, pozajmljivanje i kamate koji su projicirani u većem iznosu u 2017. godini u odnosu na 2016. godinu).
Što se tiče projekcija otplata i stanja duga u FBiH, za period 2015.-2017. godine stanje duga se smanjuje jer se uglavnom smanjuje novo zaduženje.

U okviru politike javnih rashoda, pored normativng dijela (donošenje novih podzakonskih akata u skladu sa Zakonom o budžetima), u DOB-u FBiH navedena su i slijedeća opredjeljenja vlade FBiH da:

- izvrši optimizaciju i prestrukturiranje javnih rashoda, odnosno smanjenje rashoda koji ne pružaju doprinos unapređenju ekonomskog rasta,
- sufinansira aktivne politike zapošljavanja putem Federalnog zavoda za zapošljavanje,
- provesti reformu penzionog i invalidskog osiguranja,
- poboljša poslovni ambijent usvajanjem novih zakona o inspekcijama, privrednim društvima, registraciji poslovnih subjekata),
- ojača poziciju Union banke kao jedine banke u državnom vlasništvu,
- prilagodi planiranje i korištenje sredstava posebne namjene za zaštitu i spašavanje uslovima nakon poplave kao i primjeni Zakona o prijenosu prava vlasništva nam nekretninama u vlasništvu FBiH, kantona i općina kojim se stvaraju preduslovi za dodjeljivanje zemljišta bez naknade porodicama i privrednim subjektima koji su zbog klizišta ostali bez imovine i koji se na ta područja ne mogu vratiti,
- očuva socijalnu pravednost i stabilnost najugroženijih socijalne i boračke populacije donošenjem Zakona o jedinstvenom registru korisnika naknada na koje se ne uplaćuju doprinosi s ciljem kontrole namjenskog utroška budžetskih sredstava,
- aktivno doprinese povećanju investicionih aktivnosti,
- preispita učinkovitost dodjeljenih sredstava, posebno transfera kako bi se, u slučaju da se ustanovi da dodjeljena sredstva nisu imala efekata ista preusmjere u druge namjene;

Dokumentom okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za period 2015.-2017. godine predviđa se da će budžetska potrošnja biti i dalje opterećena budžetskim deficitarnim finansiranjem zbog nemogućnosti uravoteženja prihoda i izdataka.

Smjernice fiskalne politike Kantona Sarajevo za 2015.godinu[6] koje bi trebale doprinijeti i poreznoj politici i politici javnih rashoda zasnivaju se na nekoliko ključnih odrednica, a to su:

- razvoj konkurentnog okruženja (kako infrastrukturno tako i kroz ulaganja novih stranih investicija)
- jačanje socijalne pravednosti (veća kontrola zloupotrebe socijalnih davanja)
- nastavak razvoja sistema odgoja i obrazovanja (JU „Djeca Sarajeva" i stipendije za najuspješnije studente Univerziteta u Sarajevu su sastavni dio Budžeta Kantona Sarajeva)

[6] Dokument okvirnog budžeta Kantona Sarajevo za 2015.-2017. godinu, elektronska verzija

- zaštita i djelotvorno upravljanje okolišem (korištenjem namjenskih sredstava kod Ministarstva prostornog uređenja i zaštite okoliša)
- zdravstvenu zaštitu učiniti efikasnijom (Ministarstvo zdravstva i Fond za zdravstvenu zaštitu Kantona Sarajevo – poboljšanje i uvođenje sistema elektronskog izdavanja recepata)
- poboljšanje segmenta pravosuđa kroz uvođenje registra sudskih taksi
- organizovati kompetentniju i djelotvorniju javnu upravu

U prognoziranju prihoda najznačajniji je očekivani priliv prihoda od indirektnih poreza koji se naslanja na projekcije Federalnog ministarstva finansija, kao i prihod od poreza na dohodak:

	2016.	2017.
Prihodi od poreza	535.030.100	543.305.100
Neporezni prihodi	61.785.900	61.785.900
Tekući transferi i donacije	14.595.000	14.620.000
Kapitalni primici	2.500.000	2.500.000
Računi finansiranja	3.089.000	3.089.000
Ukupno prihodi	*617.000.000*	*625.300.000*

Projekcije budžetske potrošnje u Kantonu Sarajevo prema osnovnim ekonomskim kategorijama iznose:

	2016.	2017.
Plate i naknade troškova zaposlenih	243.661.498	243.661.498
Doprinosi	24.555.002	24.555.002
Izdaci za materijal i usluge	45.934.000	45.934.000
Tekući grantovi	230.596.600	228.942.600
Neprofitne organizacije i pomoć vjerskim zajednicama	450.000	450.000
Kapitalni izdaci	71.602.900	81.556.900
Rezerva	450.000	450.000
Ukupno budžetska potrošnja	*617.000.000*	*625.300.000*

Srednjoročna prognoza ekonomskih pokazatelja Općine Centar Sarajevo

Strateški ciljevi općine Centar u skladu su sa vizijom Općine kao mjestom unosnog poslovanja, izmjenjene privredne strukture karakteristične za nova kretanja u svijetu (nove kreativne ekonomije), atraktivnog za privlačenje investicija, pogodnog za razvoj novih tehnologija, razvijenog finansijskog, trgovačkog i uslužnog poslovanja, ambijentalno uređenog i atraktivnog, obrazovanog stanovništva, ugodnog i zdravog življenja, razvijenog ruralnog područja, mjesto održavanja značajnih regionalnih i evropskih kulturnih manifestacija, ekološki revitalizovano.

Navedeni ciljevi, definisani Strategijom razvoja općine Centar do 2015. godine, u skladu su sa položajem općine Centar koja, na površini od cca 33km^2, predstavlja značajno trgovinsko sjedište, sjedište upravnih i administrativnih tijela, banaka, predstavništava stranih i domaćih firmi, međunarodnih organizacija, zdravstvenih i obrazovnih institucija sa najznačajnijim učešćem tercijalnog i kvartalnog privrednog sektora, kao i razvijenim sistemom javnih službi u oblasti obrazovnih, zdravstvenih, socijalnih i sportskih usluga i aktivnosti.

U Statističkom godišnjaku Federacije BiH iz 2014. godine, statističkom pregledu Federacije Bosne i Hercegovine po kantonima iz 2014. godine i Statičkom biltenu Kantona Sarajevo za mart 2015. godine prikazani su slijedeći raspoloživi podaci koji se odnose na Općinu Centar Sarajevo (prikazani paralelno sa podacima za Kanton Sarajevo):

	Kanton Sarajevo				Općina Centar Sarajevo			
	2013.	2014.	2015.		2013.	2014.	2015.	
			II/15.	III/15.			II/15.	III/15.
STANOVNIŠTVO								
prirodno kretanje stanovništva - živorođeni	4.550		372		666		40	
prirodno kretanje stanovništva - umrli	4.031		401		719		66	
broj stanovnika (30.06.2013.)	442.669				68.933			
prosječan broj zaposlenih	122.862	125.184	125.467		39.706	40.603	39.525	
prosječan broj nezaposlenih	72.650				8.010			
NETO I BRUTO PLAĆA								
prosječna neto plaća u KM	1.029	1.036	1.020		1.224	1.230	1.225	
prosječna bruto plaća u KM	1.591	1.603	1.578		1.903	1.913	1.906	
POSLOVNI SUBJEKTI								
registrirani poslovni subjekti - pravna lica	14.473				4.273			
registrirani poslovni subjekti - jedinice u sastavu pravnih lica	6.575				1.443			
registrirani poslovni subjekti - obrti	11.950				2.218			
ORANIČNA POVRŠINA								
oranice i bašte/vrtovi	11.129				312			
zasijana površina	5.859				61			
neobrađene oranice i bašte	5.063				243			
TURIZAM								
broj poslovnih jedinica				91				12
broj raspoloživih kapaciteta				3.796				527
broj ležajeva				6.826				939
broj domaćih turista				5.224				649
broj stranih turista				17.045				2458
broj domaćih noćenja				8.435				993
broj stranih noćenja				30.886				4321

Podaci za kraj školske 2013./2014. godine za osnovno i srednje obrazovanje su:

	Kanton Sarajevo		Općina Centar Sarajevo	
	škole	učenici	škole	učenici
Osnovno obrazovanje				
-redovno obrazovanje	87	34.817	11	4.824
-škole za učenike sa posebnim potrebama	5	252	1	36
-osnovne muzičke škole	4	1.313	-	-
-osnovne baletske škole	-	68	-	-
Srednje obrazovanje				
-gimnazije, stručne i umjetničke škole	35	20.352	13	7.697
-vjerske škole	1	463		
- škole za učenike sa posebnim potrebama	3	160	1	22

Navedeni pokazatelji (broj stanovnika, površina, broj učenika, razvijenost), pored općeg značaja, bitni su i zbog toga što se koriste prilikom određivanja omjera prihoda od indirektnih poreza (pdv-a) koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave na području Kantona Sarajevo, a koji će biti realnije sagledani i dopunjeni nakon okončanja statističke obrade podataka popisa stanovništva i domaćinstava koje je provedeno 2013. godine.

Tendencije privrednih kretanja zadnjih godina su bila bitno određena globalnom ekonomskom krizom, dok su za naredni period evidentna pozitivna očekivanjima viših nivoa vlasti uz prihvatanje nužnosti provođenja reformi i poduzimanje dodatnih mjera za dinamiziranje privrednog razvoja i ublažavanje posljedica krize (izgradnja stimulativnog privrednog ambijenta, obezbjeđenje realizacije investicionog ciklusa, podsticanje izvoza proizvoda i usluga u cilju smanjenja debalansa i osiguranja privredne i opšte stabilnosti, dovođenje ukupne javne potrošnje u realne okvire).

Uz navedene pozitivne trendove, u obzir bi trebalo uzeti i mogućnosti korištenja sredstava evropskih fondova što bi podrazumijevalo realnije i potpunije planiranje projekata te očekivane pozitivne efekte učešća Općine Centar u Projektu unapređenja lokalnog razvoja u BIH (GOLD) čiji je cilj da se, putem podrške lokalnim zajednicama na ekonomskom razvoju, privuku investicije i otvaraju nova radna mjesta, uz angažman građana, javnog i privatnog sektora, akademske zajednice, nevladinih organizacija, kao i donatora.

Projekcija prihoda i izdataka Općine

Za pripremu podataka za DOB Općine Centar Sarajevo za period 2016.-2018. godine, Služba za upravu za privredu i finansije je dostavila instrukcije potrošačkim jedinicama (općinske službe) čiji su podaci sumirani i usklađeni sa procijenjenim prihodima i izvorima sredstava po godinama.

Dostavljeni finansijski zahtjevi službi (potrošačkih jedinica) sadrže inicijalne projekcije potrebnih sredstava za naredni trogodišnji period.
Programska klasifikacija koja se primjenjuje utvrđena je definisanjem budžetskih programa i projekata. Programsko budžetiranje, kao forma budžetiranja bazirana na rezultatima,

zahtjeva da se ukupno potrebna sredstva prikažu raspoređena po budžetskim programima, definirajući za svaki program njegove ciljeve, aktivnosti i kvantitativne pokazatelje.

U skladu sa navedenim, a s ciljem unapređenja kvalitete dokumentacije programskog budžeta kao ključnog alata za povećanje efikasnosti i efektivnosti javne potrošnje, ali i s ciljem otklanjanja nusklađenosti utvrđenih u Izjavi o fiskalnoj odgovornosti, Instrukcija je sadržavala i preporuku da je potrebno dokumentirati izvore informacija (zahtjeve, analize, zakonski osnov) na osnovu kojih službe pripremaju prijedloge za budžetske dokumente te dostaviti parametre koje službe koriste za mjerenje učinaka s obzirom na to da se Izjavom o fiskalnoj odgovornosti dokazuje zakonito, namjensko, efikasno i ekonomično trošenje budžetskih sredstava i poštivanje budžetskih principa participativnosti, transparentnosti, efikasnosti i ekonomičnosti, odnosno da je potrebno dati obrazloženje za podatke koji se odnose na mjerenje učinaka programa, a koji se ne mogu dostaviti u skladu sa budžetskim instrukcijama.

Nakon analize dobijenih podataka od službi (potrošačkih jedinica), može se zaključiti:

- da je većina projekata iz prethodnih godina planirana i za naredni budžetski period, odnosno da nedostaje kvalitetna analiza budžetskih programa na osnovu koje bi se donijele odluke o prioritetima potrošnje pri raspodjeli ograničenih budžetskih sredstava,
- da se kao bazna godina za utvrđivanje potrebnih sredstava koristila 2015. godina iako je Instrukcijom istaknuto da tekuća godina obuhvata i prenesena sredstva prethodne godine, te da se procjene za period 2016.-2018. godine trebaju bazirati isključivo na procjeni potrebnih tekućih sredstava za te godine,
- da se u većini dostavljenih prijedloga ne iskazuju mjere učinka i njihove ciljane vrijednosti za programe i ostale relevantne informacije koje se odnose na ciljeve i aktivnosti programa.

Navedeni utvrđeni nedostaci ulaznih podataka predstavljaju polaznu osnovu za dalja nastojanja da se unaprijedi ova faza budžetskog ciklusa s ciljem osiguranja kvalitetnijih i potpunijih inicijalnih zahtjeva za budžetskim sredstvima.

Ključni faktor za određivanje predloženih prioriteta potrošnje i gornje granice rashoda je projicirani okvir prihoda.

Projekcija prihoda data je na bazi postojećih propisa na državnom, federalnom i kantonalnom nivou, kao i općinskih odluka.

Zakonom o izmjenama Zakona o pripadnosti javnih prihoda u Federaciji BiH u 2014. godini utvrđen je novi način raspodjele i pripadnosti prihoda od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave u Kantonu Sarajevo (općinama na području Kantona Sarajevo raspoređuju se prihodi od indirektnih poreza direktno sa Federalnog računa). Međutim, i dalje nisu ispunjene obaveze Kantona Sarajevo za donošenje propisa o pripadnosti javnih prihoda, kao i obaveze potvrđene Presudom Ustavnog suda Federacije BiH od 12.10.2010. godine prema kojoj je Kanton Sarajevo povrijedio pravo na lokalnu samoupravu Općine Centar Sarajevo jer nije postupio prema odredbama člana 58, 59 i 60. Zakona o načelima lokalne samouprave prema kojima su kantoni dužni usaglasiti svoje zakone u propisanim rokovima, izvršiti prenos poslova i nadležnosti na jedinice lokalne samouprave, izvršiti prenos finansijskih sredstava za njihovo obavljanje.
Navedena Presuda nije izvršena što je potvrđeno i rješenjem Ustavnog suda od 24.05.2011. godine.

Prihodi koji se raspoređuju općini u skladu sa propisima o pripadnosti javnih prihoda planirani su u skladu sa višegodišnjim prosjekom (porez na imovinu, porez na dohodak, cestovne naknade, posebne naknade za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća), u skladu sa

ostvarenjem u 2015. godini i očekivanom tendecijom smanjivanja prometa u narednim godinama (porez na promet nepokretnosti), dok su prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lokalne samouprave (8,42% pripadajućih prihoda koji se raspoređuju jedinicama lokalne samouprave u skladu sa godišnjim Uputstvom o određivanju učešća u prihodima od indirektnih poreza) planirani na osnovu revidiranih procjena prihoda od indirektnih poreza za općine Kantona Sarajevo dostavljenim od strane Federalnog ministarstva finansija.

U prihodima koje Općina neposredno ostvaruje najznačajniji prihodi su planirani od iznajmljivanja poslovnih prostorija i skloništa (uz trend smanjenja naplate tekuće zakupnine, bez očekivanih vanrednih preuzimanja i plaćanja dugova starih dužnika te uz efekte eventualne primjene Zakona o restituciji, a kojim bi Općina izgubila pravo raspolaganja nad značajnim fondom poslovnih prostorija u narednim godinama), prihodi od kamata na depozite u bankama (u skladu sa očekivanim daljim smanjivanjem kamatnih stopa na depozite u uslovima visokog stepena likvidnosti stabilnih banaka), općinske komunalne takse (planirani samo u skladu sa trendom naplate u proteklim i tekućoj godini zbog nepostojanja podataka o bazi obveznika), naknade za zemljište (u skladu sa procjenama nadležne službe koje su limitirane nemogućnostima realnog planiranja prostornog uređenja područja općine koje se zadnjih godina svodi na intervencije prema pojedinačnim interesima investitora).
Nisu planirane donacije pravnih i fizičkih lica po osnovu ulaganja u poslovne prostore imajući u vidu početak primjene nove odluke o dodjeli u zakup poslovnih prostorija kojom nisu predviđena kompenziranja ulaganja sa obavezama za plaćanje zakupnine.
Također, prilikom projekcije prihoda nisu uzeti u obzir potencijalni efekti primjene Odluke o visini i načinu plaćanja naknade za korištenje zemljišta u cestovnom pojasu i drugog zemljišta koje pripada javnim, lokalnim i nekategorisanim cestama kojima upravlja Općina Centar Sarajevo koja je u fazi nacrta i za koje ne posjedujemo ulazne informacije za procjenu efekata na općinski budžet.

U okviru primljenih grantova planiran je samo grant Centralne izborne komisije za provođenje općih izbora 2018. godine (KM 70.000).

U tabeli procjene prihoda za period 2016.- 2018. godinu iskazani su samo tekući prihodi (bez procjene neutrošenih sredstava iz prethodne godine, odnosno iskazanih prenijetih sredstava u realizaciji 2014. i Budžetu 2015.godine):

EKON. KOD	OPIS	Izvršenje I-XII 14	Budžet 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.
	I+II+III UKUPNO RASPOLOŽIVA SREDSTVA	**44.121.970**	**42.572.850**	**24.588.000**	**24.278.000**	**23.658.000**
700000	**I PRIHOD TEKUĆEG PERIODA**	**25.333.073**	**26.347.812**	**24.588.000**	**24.278.000**	**23.658.000**
710000	**PRIHODI OD POREZA**	**9.626.588**	**11.880.000**	**10.700.000**	**10.650.000**	**10.700.000**
711000	**POREZI NA DOBIT POJEDINACA I PODUZEĆA**	**5.145**	**0**	**0**	**0**	**0**
711112	Porez na dobit od poljoprivrednih djelatnosti	133	0	0	0	0
711115	Porez na prihod od imovine i imovinskih prava	5.012	0	0	0	0
714000	**POREZ NA IMOVINU**	**5.193.137**	**5.400.000**	**4.600.000**	**4.600.000**	**4.600.000**
714111	Porez na imovinu	1.690.733	1.700.000	1.600.000	1.600.000	1.600.000
714131	Porez na promet nepokretnosti	3.502.404	3.700.000	3.000.000	3.000.000	3.000.000

716000	**Porez na dohodak**	**525.135**	**500.000**	**550.000**	**500.000**	**500.000**
716100	Porez na dohodak	525.135	500.000	550.000	500.000	500.000
717000	**Prihodi od indirektnih poreza**	**3.903.171**	**5.980.000**	**5.550.000**	**5.550.000**	**5.600.000**
717131	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju Direkcijama za ceste	1.173.072	1.180.000	1.150.000	1.150.000	1.200.000
717141	Prihodi od indirektnih poreza koji pripadaju jedinicama lok. samouprave	2.730.099	4.800.000	4.400.000	4.400.000	4.400.000
720000	**NEPOREZNI PRIHODI**	**13.892.320**	**14.163.000**	**13.888.000**	**13.628.000**	**12.888.000**
721000	**Prihodi od poduzetničke aktivnosti i imovine**	**4.351.415**	**4.193.000**	**4.083.000**	**3.933.000**	**3.833.000**
721112	Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa,patenata i autorskih honorara	16.486	0	0	0	0
721122	Prihodi od iznajmljivanja imovine	3.928.780	3.850.000	3.800.000	3.700.000	3.600.000
721122	Prihodi od iznajmljivanja imovine-skloništa	31.666	40.000	30.000	30.000	30.000
721210	Prihodi od kamate za depozite u banci	369.613	300.000	250.000	200.000	200.000
721239	Ostali prihodi od imovine	3.513	0	0	0	0
721611	Prihodi od privatizacije stanova i PP	1.357	3.000	3.000	3.000	3.000
722000	**Naknade i takse i prihodi od pružanja javnih usluga**	**6.700.648**	**7.315.000**	**7.080.000**	**6.970.000**	**6.260.000**
722321	Komunalne općinske takse	2.027.502	2.000.000	2.000.000	1.900.000	1.900.000
722442	Naknada za izgradnju i održavanje javnih skloništa	114.362	100.000	100.000	90.000	90.000
722431	Naknada za dodjeljeno zemljište	1.343.469	2.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
722433	Prihodi od naknade za uređenje zemljišta	704.127	700.000	1.700.000	1.700.000	1.000.000
722435	Naknada po osnovu prirodnih pogodnosti renta	1.651.841	1.700.000	1.500.000	1.500.000	1.500.000
722436	Naknada po osnovu tehničkog pregleda građevina	246.196	200.000	200.000	200.000	200.000
722460	Naknada za zauzimanje javnih površina	427.120	450.000	420.000	420.000	420.000
722510	Ostale općinske naknade- katastar	52.996	40.000	50.000	50.000	50.000
722611	Ostale općinske naknade-vjenčanja i ovjere na terenu	15.300	30.000	35.000	35.000	35.000
722611	Prihodi od pružanja usluga građanima	37.108	35.000	35.000	35.000	35.000
722611	Prihodi od pružanja usluga građanima - prodaja matičnih obrazaca	67.440	60.000	40.000	40.000	30.000
722700	Neplanirane uplate-prihodi	13.186	0	0	0	0
722530	**Cestovne naknade**	**382.081**	**380.000**	**370.000**	**370.000**	**370.000**
722531	Naknada za upotrebu puteva za vozila pravnih osoba	154.909	160.000	150.000	150.000	150.000
722532	Naknada za upotrebu puteva za vozila građana	227.172	220.000	220.000	220.000	220.000
722580	**Posebne naknade**	**2.326.071**	**2.250.000**	**2.330.000**	**2.330.000**	**2.400.000**

722581	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto plaće	2.084.478	2.050.000	2.100.000	2.100.000	2.150.000
722582	Posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća gdje je osnovica zbirni iznos neto primitaka po osnovu druge samostalne djelatnosti i povremenog samostalnog rada	241.594	200.000	230.000	230.000	250.000
723000	**Novčane kazne**	**132.104**	**25.000**	**25.000**	**25.000**	**25.000**
723131	Novčane kazne po općinskim propisima	5.080	5.000	5.000	5.000	5.000
723139	Ostali prihodi	127.024	20.000	20.000	20.000	20.000
730000	**TEKUĆE POTPORE (GRANTOVI)**	**1.814.166**	**304.812**	**0**	**0**	**70.000**
732111	Primljeni grant od Trezor BiH CIK	70.733	0	0	0	70.000
732114	Primljeni grant od Kantona -za tekuće izdatke Općine	1.627.981	0	0	0	0
732114	Primljeni grant od Kantona -za sanaciju zgrade		197.945	0	0	0
732114	Primljeni grant od Kantona - Ministarstva za boračka pitanja		6.052	0	0	0
732114	KJU za zaštićena prirodna područja za sanaciju puta prema zaštićenom području spomeniku prirode Skakavac	15.000	0	0	0	0
733112	Donacija od fizičkih lica	21.291	63.156	0	0	0
733112	Donacija od pravnih lica	79.161	37.659	0	0	0
810000	**II PRIMICI**	**554.820**	**0**	**0**	**0**	**0**
813211	Otplate od pozajmljivanja pojedincima	536.000	0	0	0	0
813612	Otplate od ostalih domaćih potraživanja - rušenje objekata	18.820	0	0	0	0
591000	**III Neutrošena sredstva iz predhodne godine - za nerealizovane projekte**	**18.234.076**	**16.225.038**	0	**0**	**0**

DOB-om su utvrđene početne gornje granice rashoda za 2016-2018. godinu unutar kojih će službe razviti svoje detaljne zahtjeve za budžetskim sredstvima u skladu sa narednom instrukcijom za pripremu finansijskih planova za Nacrt Budžeta 2016. godine.

Projekcija izdataka bazirala se na izvršenju za 2014. godinu te planiranim potrebama u 2015. godini.
Ukupni izdaci su usklađeni sa planiranim prihodima i manji su u odnosu na planirana sredstva tekućeg perioda za 2015. godinu za 6,7% (2016.) 7,9% (2017.) i 10% (2018.), odnosno oko 42% manji u odnosu na ukupna sredstva planirana u 2015. godini što je posljedica stvarnih procjenjenih umanjenja na određenim budžetskim stavkama, ali i neiskazivanja prenijetih sredstava iz prethodnih godina koja su raspoređena u Budžetu 2015. godine kao i sredstava tekuće rezerve.

Budžetske procjene izdataka raspoređene su na Općinu Centar Sarajevo kao jedinstvenog budžetskog korisnika u skladu sa postojećim registrom budžetskih korisnika Općine Centar Sarajevo.

Budžetske procjene prema ekonomskoj klasifikaciji sa projekcijama za period 2016. –2018. godine:

EKON. KOD	OPIS	Izvršenje I-XII 14	Budžet 2015.	Projekcija 2016.	Projekcija 2017.	Projekcija 2018.
1	2	5	12	13	14	14
	IZDACI (I + II + III+IV)	**27.896.932**	**42.572.850**	**24.588.000**	**24.278.000**	**23.658.000**
610000	**I TEKUĆI IZDACI**	**16.052.494**	**23.824.912**	**17.399.500**	**17.021.500**	**17.217.500**
611000	**Plaće i naknade troškova zaposlenih**	**7.338.608**	**7.521.611**	**7.490.325**	**7.457.325**	**7.457.325**
611100	Bruto plaće sa doprinosima iz plaće	6.456.595	6.520.484	6.520.484	6.520.484	6.520.484
611200	Naknade troškova zaposlenih	882.013	1.001.127	969.841	936.841	936.841
612000	**Doprinosi poslodavca**	**678.548**	**704.735**	**704.735**	**704.735**	**704.735**
612100	Doprinosi poslodavca	678.548	704.735	704.735	704.735	704.735
613000	**Izdaci za materijal i usluge**	**2.954.725**	**4.058.975**	**3.148.440**	**3.016.440**	**2.955.440**
613100	Putni troškovi	2.330	20.000	15.000	10.000	10.000
613200	Izdaci za energiju	192.114	241.500	241.500	257.500	257.500
613300	Izdaci za komunalne usluge	277.740	307.810	313.450	314.450	314.450
613400	Nabavka materijala	403.311	500.820	370.770	367.750	353.000
613500	Izdaci za usluge prevoza i goriva	33.145	32.955	33.000	33.000	33.000
613600	Izdaci za iznajmljivanje imovine	32.994	33.000	33.000	33.000	33.000
613700	Izdaci za tekuće održavanje	261.381	796.603	462.000	442.000	413.770
613800	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i platnog prometa	32.592	48.000	48.000	48.000	48.000
613900	Ugovorene usluge	1.719.117	2.078.287	1.631.720	1.510.740	1.492.720
614000	**Tekući transferi**	**5.080.613**	**11.539.591**	**6.056.000**	**5.843.000**	**6.100.000**
614100	Transferi drugim nivoima vlasti	1.996.041	3.324.901	2.054.000	1.944.000	2.034.000
614200	Transferi pojedincima	1.041.280	5.970.497	2.157.600	2.158.600	2.330.600
614300	Transferi neprofitnim organizacijama	1.814.484	1.625.500	1.466.000	1.377.000	1.407.000
614400	Subvencije javnim preduzećima	125.457	343.892	178.400	183.400	153.400
614500	Subvencije privatnim preduzećima	85.782	156.642	110.000	90.000	85.000
614800	Ostali transferi - povrat i drugo	17.570	118.159	90.000	90.000	90.000
	II KAPITALNI IZDACI	**11.835.601**	**17.762.144**	**7.138.500**	**7.206.500**	**6.390.500**
615000	**Kapitalni transferi**	**4.694.696**	**5.531.608**	**4.201.000**	**4.101.000**	**3.425.000**
615100	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti	3.530.502	4.094.327	3.351.000	3.181.000	2.560.000
615200	Kapitalni transferi pojedincima	38.158	176.167	75.000	75.000	70.000
615300	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama	126.680	158.000	80.000	80.000	50.000
615400	Kapitalni transferi javnim preduzećima	959.356	1.063.114	695.000	765.000	745.000
615500	Kapitalni transferi privatnim preduzećima	40.000	40.000	0	0	0
821000	**Kapitalna ulaganja**	**7.140.905**	**12.230.536**	**2.937.500**	**3.105.500**	**2.965.500**

821100	Nabavka i uređenje zemljišta	1.675.448	2.940.629	700.000	680.000	680.000
821200	Nabavka građevina	67.536	3.394.681	0	20.000	20.000
821300	Nabavka opreme	692.052	1.253.646	717.500	717.500	617.500
821500	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava	46.420	69.281	70.000	60.000	60.000
821600	Rekonstrukcija i investiciono održavanje	4.659.449	4.572.300	1.450.000	1.628.000	1.588.000
	III FINANSIRANJE	**8.837**	**685.793**	**50.000**	**50.000**	**50.000**
822000	Izdvajanja za rušenje bespravnih objekata	8.837	60.000	50.000	50.000	50.000
822000	Sredstva za posticaj razvoja i zapošljavanja		625.793	0	0	0
	IV TEKUĆE REZERVE	**232.652**	300.000	**0**	**0**	**0**

Posmatrajući prema izvoru, struktura sredstva je slijedeća:

FOND - IZVOR SREDSTAVA	Budžet	procjene		
	2015.	2016.	2017.	2018.
OPĆA SREDSTVA	17.040.000	15.785.000	15.485.000	15.375.000
NAMJENSKA SREDSTVA	9.003.000	8.803.000	8.793.000	8.213.000
-cestarine	*1.560.000*	*1.520.000*	*1.520.000*	*1.570.000*
- posebna naknada za zaštitu od prirodnih i drugih nesreća	*2.250.000*	*2.330.000*	*2.330.000*	*2.400.000*
- naknade za izgradnju skloništa i zakup skloništa	*140.000*	*130.000*	*120.000*	*120.000*
- naknada za dodjelu zemljišta	*2.000.000*	*1.000.000*	*1.000.000*	*1.000.000*
- naknada za rentu	*1.700.000*	*1.500.000*	*1.500.000*	*1.500.000*
- naknada za uređenje zemljišta	*700.000*	*1.700.000*	*1.700.000*	*1.000.000*
- naknade od korištenja javnih površina	*450.000*	*420.000*	*420.000*	*420.000*
- sredstva od privatizacije stanova	*3.000*	*3.000*	*3.000*	*3.000*
- prihodi od prodaje poslovnih prostora	*0*	*0*	*0*	*0*
- namjenska sredstva za rad komisija (tehnički pregledi i sl)	*200.000*	*200.000*	*200.000*	*200.000*
DONACIJE- ulaganja u poslovne prostorije	*100.815*	*0*	*0*	*0*
NAMJENSKI GRANTOVI DRUGIH NIVOA VLASTI	*203.997*	*0*	*0*	*70.000*
UKUPNO TEKUĆA SREDSTVA	26.347.812	24.588.000	24.278.000	23.658.000

Procjena potrošnje po funkcionalnim sektorima za period 2015.-2018. godine daje se u narednom pregledu prema propisanoj klasifikaciji funkcija uz napomenu da u iskazanim podacima po funkcionalnoj klasifikaciji za Budžet 2015. godine nisu obuhvaćena sredstva tekuće rezerve s obzirom na to da u momentu planiranja nije poznata njena funkcionalna raspoređenost:

SEKTOR/FUNKCIJA	2015.	2016.	2017.	2018.
Opće javne usluge	10.765.095	8.687.690	8.368.690	8.485.919
Odbrana	5.698.305	1.822.508	1.832.508	1.888.508
Javni red i sigurnost	511.909	427.008	427.008	427.008

Ekonomski poslovi	8.647.836	4.055.653	4.245.653	4.240.653
Zaštita životne sredine	2.270.712	1.392.580	1.277.580	1.311.580
Stambeni i zajednički poslovi	7.806.796	3.488.393	3.518.393	2.754.164
Zdravstvo	263.865	180.000	182.000	182.000
Rekreacija, kultura i religija	2.969.963	2.326.763	2.237.763	2.217.763
Obrazovanje	1.421.345	742.145	739.145	701.145
Socijalna zaštita	1.917.023	1.465.260	1.449.260	1.449.261
Ukupna potrošnja	**42.272.850**	**24.588.000**	**24.278.000**	**23.658.000**

Pregled izdataka prema programskoj klasifikaciji temelji se na tabelama pregleda prioriteta koje su pripremljene u skladu sa instrukcijama Ministarstva finansija Kantona Sarajevo. Prema navedenoj metodologiji, iskazuju se prijedlozi dodatne visoko prioritetne potrošnje i opcije ušteda kao računske razlike projiciranih sredstava (više ili manje potrebna sredstva) za naredne tri godine u odnosu na usvojeni budžet tekuće godine.

Navedeni način prikazivanja razlika (novih prijedloga, odnosno ušteda) projiciranih sredstava za period 2016. -2018. godina stvara pogrešnu sliku o projektima Budžeta s obzirom na to da procjene budžeta za period 2016. - 2018. godine obuhvataju samo prihode tekućeg perioda i njihov raspored na projekte, tako da navedeni podaci predstavljaju isključivo razliku između procijenjenih prihoda i izdataka za period 2016.-2018. godine u odnosu na ukupna sredstva usvojenog Budžeta za 2015. godinu, a ne stvarno procijenjena dodatna sredstva ili uštede.

U skladu sa navedenim, u tabelama programskog budžeta za DOB Općine Centar Sarajevo za period 2016.-2018. godine prikazan je izvod iz tabela prioriteta koje je Općina Centar Sarajevo dostavila Ministarstvu finansija Kantona Sarajevo, a u kojima su iskazane ukupne procjene potrebnih sredstava prema utvrđenim programima uz iskazani procenat učešća pojedinih programa u ukupno planiranim sredstvima. Pri analizi navedenog, opet treba uzeti u obzir da podaci za 2014. i 2015. godinu obuhvataju pored tekućih i prenijeta neutrošena sredstva, kao i da je raspored sredstava bitno određen njihovim izvorom, odnosno da li se radi o namjenskim ili općim sredstvima. Također, određeni projekti koji se prvi put javljaju u 2015. godini (npr. projekt samozapošljavanja mladih) nisu planirani u narednim godinama zbog nemogućnosti ocjene efekata primjene novih odluka na osnovu kojih će se navedena sredstva realizirati.

Broj zaposlenih u 2014. godini je prikazan na osnovu prosječnog broja stvarno zaposlenih na osnovu kojeg je data procjena za 2015. godinu i naredne godine.

Općina u narednom periodu nije planirala kreditna zaduživanja tako da se u DOB-u ne prikazuju procjene javnog duga i njegove implikacije na budžete narednih godina.

S obzirom na to da su potrebna sredstva po programima za period 2016. – 2018. godine bazirana na općim trenutnim procjenama, nisu prikazane pojedinačne aktivnosti za realizaciju programa, odnosno projekti, a koji će se u konačnim vrijednostima utvrditi prilikom izrade budžeta za konkretne godine.

Programske tabele pregleda prioriteta budžetske potrošnje sa projekcijama za period 2016.-2018. godine:

	Ostvareno	**Plan**	**Procjena**		
	2014.	**2015.**	**2016.**	**2017.**	**2018.**
Program br. 1: *Zastupanje Općine i zaštita imovine Općine pred sudovima i drugim organima (tekući program 1)*	**KM 22.653**	**KM 110.000**	**KM 110.000**	**KM 110.000**	**KM 110.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,08%*	*0,26%*	*0,45%*	*0,45%*	*0,46%*
Program br. 2: Opsluživanje rada Općinskog vijeća, parlamentarnih grupa i realizacija općinskih izbora (tekući program 2)	**KM 1.023.510**	**KM 778.100**	**KM 1.010.000**	**KM 755.000**	**KM 970.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*3,67%*	*1,84%*	*4,11%*	*3,11%*	*4,10%*
Program br. 3: *Pomoć boračkoj populaciji (tekući program 3)*	**KM 582.790**	**KM 622.090**	**KM 548.100**	**KM 523.100**	**KM 523.100**
% učešća u ukupnim sredstvima	*2,09%*	*1,47%*	*2,23%*	*2,15%*	*2,21%*
Program br. 4: *Pružanje pomoći za socijalno najugroženije kategorije građana (tekući program 4)*	**KM 700.074**	**KM 980.587**	**KM 691.000**	**KM 673.000**	**KM 675.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*2,51%*	*2,32%*	*2,81%*	*2,77%*	*2,85%*
Program br. 5: *Podrška zdravstvenim ustanovama (tekući program 5)*	**KM 163.246**	**KM 180.000**	**KM 90.000**	**KM 90.000**	**KM 90.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,59%*	*0,43%*	*0,37%*	*0,37%*	*0,38%*
Program br. 6: *Podrška obrazovanju kroz poboljšanje uslova rada i funkcionisanje obrazovnih ustanova (tekući program 6)*	**KM 507.457**	**KM 847.200**	**KM 633.000**	**KM 633.000**	**KM 593.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*1,82%*	*2,00%*	*2,57%*	*2,61%*	*2,51%*
Program br. 7: *Provođenje javnog interesa u oblasti sporta (tekući program 7)*	**KM 538.646**	**KM 670.050**	**KM 437.000**	**KM 437.000**	**KM 427.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*1,93%*	*1,59%*	*1,78%*	*1,80%*	*1,80%*
Program br. 8: *Razvoj kulture na području općine Centar (tekući program 8)*	**KM 322.425**	**KM 263.043**	**KM 253.000**	**KM 253.000**	**KM 233.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*1,16%*	*0,62%*	*1,03%*	*1,04%*	*0,98%*
Program br. 9: *Uspostavljanje partnerstva i pomoć za razvoj NVO-a (tekući program 9)*	**KM 558.380**	**KM 495.500**	**KM 360.000**	**KM 345.000**	**KM 335.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*2,00%*	*1,17%*	*1,46%*	*1,42%*	*1,42%*
Program br. 10: *Kontinuirana briga o mladim (tekući program 10)*	**KM 145.252**	**KM 251.957**	**KM 190.000**	**KM 190.000**	**KM 190.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,52%*	*0,60%*	*0,77%*	*0,78%*	*0,80%*
Program br. 11: *Osiguranje alternativnog smještaja licima koja nisu u mogućnosti ostvariti povratak u prijeratna mjesta stanovanja (tekući program 11)*	**KM 4.800**	**KM 5.000**	**KM 5.000**	**KM 5.000**	**KM 5.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,02%*	*0,01%*	*0,02%*	*0,02%*	*0,02%*
Program br. 12: *Rješavanje stambenih potreba građana (tekući program 12)*	**KM 44.837**	**KM 82.420**	**KM 78.000**	**KM 78.000**	**KM 78.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,16%*	*0,19%*	*0,32%*	*0,32%*	*0,33%*
Program br. 13: I*nspekcijski nadzor, rušenje i uklanjanje bespravno izgrađenih objekata (tekući program 13)*	**KM 8.837**	**KM 60.000**	**KM 50.000**	**KM 50.000**	**KM 50.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,03%*	*0,14%*	*0,20%*	*0,21%*	*0,21%*

Program br. 14: *Održavanje ulica u zimskom periodu (tekući program 14)*	**KM 468.214**	**KM 2.055.277**	**KM 950.000**	**KM 950.000**	**KM 950.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*1,68%*	*4,86%*	*3,86%*	*3,91%*	*4,02%*
Program br. 15: *Program zaštite i spašavanja na području općine Centar Sarajevo(tekući program 15)*	**KM 1.007.985**	**KM 5.958.184**	**KM 1.746.500**	**KM 1.736.500**	**KM 1.892.500**
% učešća u ukupnim sredstvima	*3,61%*	*14,09%*	*7,10%*	*7,15%*	*8,00%*
Program br. 16: *Obezbijeđenje zdrave vode perifernim područjima općine Centar (tekući program 16)*	**KM 35.709**	**KM 27.000**	**KM 27.000**	**KM 27.000**	**KM 27.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,13%*	*0,06%*	*0,11%*	*0,11%*	*0,11%*
Program br. 17:I*nformisanje javnosti i uposlenika (tekući porgram 17)*	**KM 99.006**	**KM 184.589**	**KM 167.400**	**KM 167.400**	**KM 161.400**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,35%*	*0,44%*	*0,68%*	*0,69%*	*0,68%*
Program br. 18: *Menadžment ljudskih potencijala - povećanje efikasnosti rada uposlenika (tekući program 18)*	**KM 11.962**	**KM 54.900**	**KM 36.000**	**KM 35.000**	**KM 36.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,04%*	*0,13%*	*0,15%*	*0,14%*	*0,15%*
Program br. 19: *Podrška radu lokalne samouprave (tekući program 19)*	**KM 7.248**	**KM 22.500**	**KM 18.000**	**KM 15.000**	**KM 15.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,03%*	*0,05%*	*0,07%*	*0,06%*	*0,06%*
Program br.20: *Administrativna podrška (tekući program 20)*	**KM 10.239.796**	**KM 10.648.491**	**KM 10.345.500**	**KM 10.254.500**	**KM 10.207.500**
% učešća u ukupnim sredstvima	*36,71%*	*25,19%*	*42,08%*	*42,24%*	*43,15%*
Program br. 21: *Očuvanje uspomene na šehide i poginule borce (kapitalni program 1)*	**KM 20.000**	**KM 26.052**	**KM 20.000**	**KM 20.000**	**KM 20.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,07%*	*0,06%*	*0,08%*	*0,08%*	*0,08%*
Program br. 22: *Pomoć održivom povratku (kapitalni program 2)*	**KM 39.500**	**KM 50.500**	**KM 20.000**	**KM 20.000**	**KM 20.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,14%*	*0,12%*	*0,08%*	*0,08%*	*0,08%*
Program br. 23: *Obnova i uređenje obrazovnih institucija u cilju poboljšanja uslova rada (kapitalni program 3)*	**KM 0**	**KM 430.000**	**KM 0**	**KM 0**	**KM 0**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,00%*	*1,02%*	*0,00%*	*0,00%*	*0,00%*
Program br. 24: *Obnova i uređenje kulturnih i vjerskih objekata (kapitalni program 4)*	**KM 116.000**	**KM 180.000**	**KM 80.000**	**KM 80.000**	**KM 50.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,42%*	*0,43%*	*0,33%*	*0,33%*	*0,21%*
Program br. 25: *Upravljanje i raspolaganje gradskim zemljištem (kapitalni program 5)*	**KM 1.695.338**	**KM 2.740.629**	**KM 700.000**	**KM 680.000**	**KM 680.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*6,08%*	*6,48%*	*2,85%*	*2,80%*	*2,87%*
Program br. 26: *Plansko uređenje prostora općine Centar (kapitalni program 6)*	**KM 235.000**	**KM 259.500**	**KM 50.000**	**KM 100.000**	**KM 70.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,84%*	*0,61%*	*0,20%*	*0,41%*	*0,30%*
Program br. 27: *Zaštita i uređenje okoline (kapitalni program 7)*	**KM 445.248**	**KM 694.744**	**KM 1.125.000**	**KM 1.155.000**	**KM 415.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*1,60%*	*1,64%*	*4,58%*	*4,76%*	*1,75%*
Program br. 28: *Izgradnja i investiciono-tehničko održavanje komunalne infrastrukture na području općine Centar (kapitalni program 8)*	**KM 5.041.454**	**KM 8.485.137**	**KM 3.831.000**	**KM 3.896.000**	**KM 3.965.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*18,07%*	*20,07%*	*15,58%*	*16,05%*	*16,76%*

Program br. 29: *Program privrednog razvoja (kapitalni program 9)*	**KM 270.030**	**KM 1.900.727**	**KM 122.000**	**KM 127.000**	**KM 97.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,97%*	*4,50%*	*0,50%*	*0,52%*	*0,41%*
Program br. 30: *Tehnička podrška radu Policije (kapitalni program 10)*	**KM 63.899**	**KM 24.901**	**KM 30.000**	**KM 30.000**	**KM 35.000**
% učešća u ukupnim sredstvima	*0,23%*	*0,06%*	*0,12%*	*0,12%*	*0,15%*
Program br. 31: Nabavka stalnih sredstava (kapitalni program 11)	**KM 3.477.636**	**KM 3.183.773**	**KM 864.500**	**KM 842.500**	**KM 737.500**
% učešća u ukupnim sredstvima	*12,47%*	*7,53%*	*3,52%*	*3,47%*	*3,12%*

Predloženi ukupni broj zaposlenih	250	250	250	250	250

OPĆINSKI NAČELNIK

Dževad Bećirević

Broj: 04-49-739/15
Datum: 03.06.2015.